

e-Rojnost č. 345

Znojenské dění komentuje Jiří Cmunda Roupec

Vychází od září 2017

I pátý pilíř strategie města sestává z nekonkrétních úvah str. 2

Pozadí změn v tavíkovickém Domově U lesa str. 3

Magazín: Artur proti Sergejovi (fiktivní příběh)

30. 4. 2024

Zasedání Zastupitelstva města Znojma: hodiny výtek, vzrušených proslovů i urážek

Pětihodinové jednání zastupitelů, druhé v tomto roce, bohužel opět potvrdilo už zřejmé pravidlo, že jen menší část, odhadem třetinová, se týká záležitostí města a jeho občanů. Ostatní čas pohltí vnitřní spory mezi radniční koalicí a její opozicí, často přecházejících do roviny osobní. Jen diskuse, lépe řečeno dohady, nad schválením programu schůze, zabraly první hodinu jednání. Dalo by se říct, že je to skoro jako v parlamentním stylu: „To není pravda! Proč lžeš? Nechte mě domluvit!“ Netýká se to všech zastupitelů, protože tři čtvrtiny z nich po celou dobu jednání mlčí. Ale k věci.

Exstarosta ing. Jakub Malačka (Naše Znojmo) zopakoval svůj návrh přednesený už na únorovém jednání a týkající se zásad pro poskytování dotací z rozpočtu města Znojma. Původní limit ve výši 50 tisíc korun koalice zvýšila na 250 tisíc, tedy na pětinasobek. Opozice, tak jako minule, navrhuje zvýšení limitu pouze na 150 tisíc. Totéž se stalo na jednání zastupitelů JmK. Zatímco tam se paradoxně znojenské zastupitelky, ing. arch. Kochová (ANO) a Mgr. Svedíková Vávrová (SPD), vymezily proti takovému zvýšení, na znojenské úrovni je podporují. Mgr. Svedíková vysvětlila, že na kraji svým vystoupením protestovaly proti praxi, kdy dotační částka může být udělena opakovaně, což snad analogicky platí i na znojenské úrovni. Občan si onen rozdíl dokáže asi těžko srovnat v hlavě. Při následném hlasování Malačkův návrh byl dle předpokladu zamítnut.

Paní Monika Gaszczyková, předsedkyně strany DOMOV, hodlala z prostoru pro veřejnost navrhnout projednání občanské petice za zrušení memoranda města Znojma s neziskovou mezinárodní organizací pro migraci (IOM). Vzhledem k tomu, že podle jednacího řádu zastupitelstva veřejnost nemá možnost navrhnout doplnění programu jednání, zastupitel Malačka, byť je jiného názoru než paní Gaszczyková, se nabídl, že jako zastupitel podá její žádost on. Ani touto cestou se návrhu nedostalo potřebného počtu hlasů pro zařazení do programu jednání.

Paní Gaszczyková byla ale přihlášena i do dalšího jednacího bodu schůze vyhrazeného dotazům občanů. Zde svůj návrh přednesla znovu. Jako důvod svého vystoupení uvedla skutečnost, že město uzavřelo spolupráci s IOM bez vědomí občanů. Dohodu s IOM schválila ministerstva zahraničí a vnitra, ale nenařídila obcím, aby je přijaly za svou. Podpis memoranda o spolupráci s IOM je samovolným rozhodnutím města Znojma. Tato organizace nepomáhá jen uprchlíkům z válkou zmítané Ukrajiny, ale i migrantům z jiných zemí. Občané se obávají o svoji bezpečnost. Žádají, aby město toto promigrační memorandum okamžitě vypovědělo.

Poblematiku spojenou s migračním memorandumem se snažil paní Gaszczykové a signatářům protestní petice vysvětlit vedoucí oddělení krizového řízení MÚ Bc. Mojmír Meister. Migranty přiděluje obcím ministerstvo vnitra. Znojmo nemělo možnost přijetí emigrantů z Ukrajiny odmítnout. Za to má povinnost o migranty se postarat.

Zcela opačně než paní Gaszczyková, se postavil k migrační problematice Mgr. Jiří Ludvík. Město má snahu problémy s migrací řešit a konstatoval, že nezaznamenal žádné excesy s Ukrajinci, naopak díky nim byla obsazena tuzemci odmítaná pracovní místa.

Následné emotivní vystoupení Mgr. Lenky Polákové se tentokrát netýkalo obchvatu, ale připojila se k protestu proti promigračnímu memorandumu. Jiřího Ludvíka za jeho předchozí slova ve prospěch ukrajinských běženců označila za vlezdop*delistu.

Po měsíci prakticky se stejným kritickým příspěvkem předstoupil před zastupitele JUDr. Jindřich Růžička, právní zástupce občanů postižených exekucí za nedodržení územního regulativu. Zdůraznil, stejně jako jeho klient, pan Sklenář, že město v této záležitosti nesjednalo během uplynulých dvou měsíců žádnou nápravu. Řešení této problematiky dle slov starostky Solařové je mimo pravomoc města a doporučila obrátit se se stížností na vedení JmK. Snad by bylo možné prostřednictvím znojemských krajských zastupitelů intervenovat na kraji ve prospěch znojemských občanů. Takto to vypadá, že jejich problém od sebe zastupitelé jen odpálkovali.

S podobným problémem na zastupitelstvu vystoupil i pan Slabý. Obrátil se na ing. arch. Kamana, do jehož gesce spadají úpravy územního plánu. Ten současný zřejmě panu Slabému brání, aby na svém pozemku postavil snad pergolu. Ani on se svým problémem u znojemských zastupitelů nepochodil.

V této chvíli už jednání zastupitelů vstoupilo do třetí hodiny a nedá se říct, že by se došlo k nějakému řešení vznesených problémů. Zato následné body naplánovaného programu byly až na drobnosti projednány hladce, mnohé schváleny jednomyslně, aby následná diskuse se opět vyhrotila. K jednotlivým kritickým bodům se Rojnost ještě vrátí ve svých příštích vydáních.

I pátý pilíř strategie města sestává z nekonkrétních úvah

Do pátého strategickorozvojového pilíře jeho tvůrci zařadili zvýšení kvality a dostupnosti sociálních a zdravotnických služeb, podporu rodinné a seniorské politiky. Vedení města vychází z toho, že sociální služby jsou poskytovány ve vysoké kvalitě a jejich kapacita je ve většině případů dostačující. Asi to nebude tak doslova, když se plánuje rekonstrukce bytů zvláštního určení a výstavba nového domova seniorů. Zcela obecně, nekonkrétně je zmíněna podpora duševního zdraví, podpora komunitního plánování, terénních sociálních služeb... Pokud jde o podporu rodinné politiky, pak jí chybí to zásadní – nabídka startovacích bytů, v případě seniorské politiky rozšíření kapacit v domovech seniorů pro ty, kteří nejsou už schopni se sami obsloužit. Současná tendence je však opačná, daná snahou uchovat seniory v prostředí, v němž jsou zvyklí žít, a pomoc by jim měli zajistit terénní pracovníci. Na jejich dostatečný počet však chybí ve státní kase peníze. K prioritám patří vznik nových ordinací zdravotnických služeb. Opět chybí počty a termíny. To je rovněž problém celostátní. Rozsah sítě sociálních zařízení a požadavky na ni jsou dány velikostí spádové oblasti obce s rozšířenou působností, zahrnující 111 obcí s více než sto tisíci obyvateli.

Tvůrci strategického plánu v kapitole „bezpečné město“ konstatují, že Znojmo je městem s vyšší mírou bezpečí. To přímo odporuje reálnému pocitu obyvatel města. V městě velikosti Znojma lze těžko mluvit o bezpečných a nebezpečných lokalitách. Město vypracovává koncepce na zvýšení bezpečnosti, ale ty samy o sobě nic neřeší. Prevence kriminality má svůj význam, ale musí jít v součinnosti s potíráním konkrétních činů. Kamerový systém je jen pomocníkem ve zjištění trestných činů a aktivit odporujících městským vyhláškám. Následovat musí nekompromisní zásah městské policie, již ovšem často brání v razantnější zásahu administrativní překážky. Příslušníci městské policie nesmí odvracet oči, naopak musí si budovat svůj respekt. Reflexní vesty sice slouží k jejich bezpečnosti v městském provozu, ovšem současně už z dálky na sebe policisté upozorňují, aniž by jejich přítomnost odrazovala pachatele nepravostí. Ti se jen přemístí jinam. Příslušníci MP si musí budovat respekt. Ten jim strategický plán města nedodá. Je to na velení MP.

Třetím cílem tohoto pilíře je kvalitní vzdělávání, reagující na společenské a technologické změny. V tomto směru udělalo Znojmo po zániku Soukromé vysoké školy ekonomické ing. Pavla Štohla včetně transformace na turismus krok zpět. Systémová podpora vzdělávání a zlepšování podmínek na školách je dnes snad už samozřejmostí, stejně jako podpora současných technických a řemeslných oborů. Opozice již dříve navrhl, že k dosažení záměru lze napomocť přivedením do Znojma detašované pracoviště veřejné vysoké školy. To ovšem bez návaznosti na místní prostředí samo o sobě kýženému záměru nepomůže. Ztráta nekonání v porevolučních a následných letech je patrná. Je to historický dluh, který se bude dvojnásobně dlouhou dobu napravovat. Ostatně to konstatuje i následný cíl strategie zaměřený na rozvoj znalostní ekonomiky a větší spolupráce s podnikateli. Tradičně místní schopné pracovní síly odcházejí pracovat do jiných měst, případně do

sousedního Rakouska. Vedení měst plánuje vznik uzlového podnikatelského centra. Zatím je to v rovině nekonkrétního záměru.

Na závěr aktuálního pohledu na strategický plán Znojma

Celkový pohled na strategický plán rozvoje města Znojma do roku 2030 budí z řady úhlů pohledu rozpaky. A to už tím, že plán na sedmileté období je spíše plánem střednědobým. Při strategickém je nutno kalkulovat s delším obdobím, v případě města alespoň na dvacet let. Do strategického plánu nepatří záležitosti samozřejmé a automatické, jako je například podpora školství a zlepšování podmínek ve školách, obdobně podpora zdravotnictví a sociální práce. Do strategie by se neměly započítávat projekty započaté, rozplánované s danými termíny dokončení. Plán, se kterým město operuje jako se strategickým, trpí roztržičností. Některá témata se bez odůvodnění v kapitolách opakují, což budí dojem, že jednotlivé části plánu zpracovávali různí autoři, jejichž práci koordinátor jen spojil, aniž odstranil duplikáty. Strategickému plánu chybí konkrétnost úkolů a záměrů. Potřeby nejsou plánem, ty je teprve nutno analyzovat, nalézt pro ně řešení, rozplánovat a teprve pak se mohou stát součástí strategie. V některých případech se naopak jedná o nepřiměřeně dlouhou délku realizace.

Několik zásadních strategických bodů v plánu chybí. Například celková úprava náměstí Svobody, jejíž realizace, vzhledem k významu, rozsahu a finanční náročnosti, přesáhne při současných možnostech města dobu realizace deseti až dvaceti let a to za letošního zadání návrhu renomovaným urbanistům. Město pokud chce dostat některým bodům plánu, se bude muset rozšiřovat. S tím bude patrně souviset opětné spojení odtržených satelitních obcí a vytvoření velkého Znojma. V současnosti budovaný obchvat se během příštích dvou dekád stane městskou komunikací a je nutno uvažovat o tom, co s bující dopravou dál.

A pak je tu ještě jedna důležitá věc. Při strategickém plánování je nutno počítat se širším konsensem politických sil. Současná koalice zřejmě počítá, že se udrží i pro další volební období, což není stoprocentně jisté a pokud ano, těžko v současném složení. V zájmu města a jeho plánů je spíš žádoucí příkopy mezi koalicí a opozicí zahrnovat, než prohlubovat.

Pozadí změn v tavíkovickém Domově U lesa

V minulých dnech bylo zahájeno výběrové řízení na místo nového ředitele Domova U lesa v Tavíkovících. Dosavadní ředitel ing. Tomáš Havlásek (TOP 09), který vedl domov pro mentálně postižené osoby, jehož zřizovatelem je Jihomoravský kraj, více než 20 let, je sice v důchodovém věku (66 let), ale má podle svých slov ještě dost sil k tomu, aby dokončil projekty, které v ústavu rozpracoval. Odvolání ing. Havláška odůvodnila krajská radní pro sociální a rodinnou politiku Bc. Jana Holomčík Leitnerová (Piráti) četnými blíže neupřesněnými výhradami k práci ředitele Havláška, což údajně potvrzuje i vedení sociálního odboru JmK. Paní Holomčík Leitnerová se dlouhodobě zabývá problematikou marketingu a médií, a tudíž nemá v oblasti sociální péče mnoho zkušeností. (Rojnost opakovaně kritizuje odbornou nedostatečnost některých radních JmK.) Jistou pochybnost nad důvody odvolání ředitele Havláška vyslovil na jednání zastupitelstva Milan Vojta (ANO). Diskusi, dle videozáznamu, v zamyšlení sledoval hejtman JmK Mgr. Jan Grolich (KDU-ČSL). Přitom právě on by mohl v případě odvolání ing. Havláška z funkce ředitele tavíkovického domova sehrát roli šedé eminence. Ing. Havlásek byl v závěru roku 2022, z titulu dlouholetého člena Výkonné rady odborového svazu zdravotnictví a sociální péče JmK, mluvčím petičního výboru proti transformaci nemocnic JmK z příspěvkových organizací na akciové společnosti. Hejtman Grolich musel na základě tohoto tlaku odborářů od svého plánu ustoupit. Po dvou letech se mu podařilo částečně uskutečnit tento záměr prostřednictvím nově zřízené servisní společnosti Jihomoravská zdravotní a. s. se sídlem v Pasohlávkách. Komplikace s uskutečněním tohoto centralizačního záměru také úzce souvisí s odchodem ředitele Nemocnice Znojmo dr. Martina Pavlíka právě do společnosti Jihomoravská zdravotní a. s. a s jistou nezdravou atmosférou ve znojmské nemocnici pod vedením staronového ředitele dr. Miroslava Kavky. Lze se proto domnívat, že v pozadí celé této škály problémů, včetně odvolání Tomáše Havláška, stojí hejtman Grolich.

MAGAZÍN: ARTUR PROTI SERGEJOVI

Artur si vzpomněl na starou událost, při níž obdobně nespokojený havíř si přinesl z šachty dynamit a odstřelil uprostřed městečka sochu Klementa Gottwalda, jehož činil odpovědným za represe proti odpůrcům režimu po převratu v únoru 1948. „Kde ale tady, v kraji, kde se netěží, sehnat trhavinu? Snad v nějakém kamenolomu,“ probíral Artur v myslí možnosti, jak se dostat k destruktivnímu materiálu. Vzhledem k nebezpečí prozrazení zavrhl myšlenku zapojit do svého plánu někoho dalšího. Jistě by se našli lidé podobného smýšlení. A pak odstřelit bronzový kolos by představovalo řadu dalších rizik. Jako vnitřní podmínku si Artur dal nezpůsobit mimo sochu jiné škody, tím méně ohrozit lidské životy. Ať to probíral ze všech možných úhlů, nenacházel schůdné a přitom účinné řešení. Na čas od svého záměru upustil.

Po nějaké době si připomněl časy, kdy jako kluci si vyráběli travexové dělbuchy a praskavé kuličky a také bomby z nehašeného vápna. „Nic z toho sochu nezbourá. Maximálně by ji vápenná puma obílila,“ bavil se Artur vzpomínáním na dávno minulé období klukovských let. „Chtělo by to něco, co Sergeje pošramotí tak, že bude muset být odstraněn,“ uvažoval Artur.

V myslí mu vytanula i doba, kdy nějaký čas pracoval na železnici a byl u svařování kolejnic termitem. „Žár dosahující teploty až 2000 °C by ze Sergeje udělal neforemnou hmotu. Příprava termitu není až tak náročná, ale jeho instalace a způsob zažehnutí na soše by bylo složitější.“ Přemýšlel o tom, kudy chodil. „Byla by tu možnost,“ napadlo Artura, „použit karbid. Při styku s vodou produkuje hořlavý plyn.“

Pár dnů nosil myšlenku v hlavě. Karbid se prodává jako odpuzovač krtků. Doma nasypal granule karbidu do nádoby, přilil vodu a čekal. Když karbid začal syčet, škrtl zápalkou. Unikající plyn se okamžitě vzňal. O pár dnů později vyrobil termitovou směs. Bakelitový kelímek od pasty na holení přepažil kartonem napuštěným benzínem. Do části s karbidem provizorně zasadil zapálenou dortovou svíčku, do druhé poloviny nasypal termit. Žhnoucí proces při reakci obou komponentů si netroufl testovat doma ve sklepě ani v blízkosti domu. Vhodné místo našel v opuštěném lomu. Z bezpečné vzdálenosti se díval, co se bude dít. Po chvíli se v místě testu rozzářila ohnivá koule, v jejímž žáru se plastová nádoba doslova vypařila. Po pár dnech pokus opakoval s tím, že těsně nad testovací zařízení umístil kování z bronzu. Když termit vyhořel, kování bylo přepálené a jeho zbytky pokroucené. Artur si mnul ruce nad povedeným pokusem. „To je všechno pěkné, ale jak dostat karbid a termit k soše, jak tam dostat vodu a jak plyn zapálit?“ Na otázky si Artur nedokázal odpovědět. Každý nový nápad vzápětí zavrhl jako nerealizovatelný.

Venku už druhý den lilo jako z konve. Artur se díval z okna a pozoroval kapky stékající po skle a najednou přestal skoro dýchat. „Heuréka!“ vyslovil zprvu potichu, následně hlasitě zvolal: „Mám to!“ „Nechám to na Perunovi, všemocném bohu deště a blesku. Ten dodá vodu i oheň.“

Ale vyhráno ještě neměl. Bylo potřeba vymyslet, jak zápalné zařízení dostat na sochu. K vyřešení tohoto rébusu pomohla opět náhoda. Artur šel po ulici a přes své hluboké zamyšlení si všiml na chodníku malého míčku. Chtěl ho odkopnout, ale míček mu zůstal přilepený na špičce boty. Už se lekl, že kopl do nějakého exkrementu. Ale ne. Vzal kuličku velikosti tenisáku do ruky a zjistil, že nepruží jako balonek, nýbrž připomíná rosol. Když jí mrštil o zeď, viděl, že kulička zůstala přilepená na zdi. „To je řešení,“ radoval se Artur. Pokud své zařízení zmenší, vsadí do plastového míčku, například jakým hrají florbalisté, některé otvory zaslepí a vše zabalí do přilnavé plastické hmoty a dokáže, aby přilnula na sochu, nemusí dumat nad žebříky ani lezeckými pomůckami.

Artur hned začal hledat, kde a jak hmotu obdobných vlastností získat. Snad by šlo vyzkoušet instalátérský tmel zvaný medvědí lejno. Je přilnavý, a stále pružný. Teď už zbývalo jen vyřešit otázku: Jak dostat destruktivní zařízení na tělo kolosu?

Hodit nálož rukou? Kde jsou ty časy, kdy byl toho schopen. Vzpomněl si na woomeru, vrhačskou pomůcku australských aboriginců. Něco podobné používají pejskaři, když učí své rafany aportovat tenisáky. Vzhledem k tomu, že náměstí, na němž socha na pylonu stojí, je jednou z nejfrekventovanějších částí města, není možné tam jakkoliv a cokoliv házet. Místo je permanentně pod dohledem policejních kamer, a to i v noci. Snad jedinou možností je, vystřelit tam nálož prakem.

(Dokončení příště)

Vážení a milí čtenáři Rojnosti, rád uvítám také vaše názory, souhlasné i nesouhlasné. PhDr. Jiří C. Roupec.

Adresa redakce: roupec.jiri@volny.cz

Deset minulých archívních čísel Rojnosti lze dohledat na adrese <https://jiri-cmunda-roupec.cz/2nov3.htm>